

รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
 วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะเภสัชศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

199311 (บทนำสู่เภสัชเวท)
 (Introduction to Pharmacognosy)

2. จำนวนหน่วยกิต

2 หน่วยกิต (1 – 3 – 3)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารเภสัชกรรม พ.ศ. 2554

4. อาจารย์ที่รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ผศ.ดร. อนันต์ อุ่นอรุณ
 ดร. นัตศวดี อภิชาติวัฒน์

อาจารย์ผู้สอนบรรยายและปฏิบัติการ

ผศ.ดร. อนันต์ อุ่นอรุณ
 ผศ. ศรินทร พิศุทธานันท์
 ภก. มนตรี วงศ์คำมา (วิทยากรพิเศษ)

5. ภาคการศึกษา/ ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 3

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

-

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

-

8. สถานที่เรียน

บรรยาย วันพุธ 09.00-09.50 น. ห้องโฆยานุภาพ 2
 ปฏิบัติการ วันจันทร์และพฤหัสบดี 13.00-16.00 น. ห้อง ภ.5103

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

-

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เมื่อนิสิตเรียนรายวิชานี้แล้ว นิสิตมีความรู้ ความสามารถ และเกิดทักษะดังนี้

1. สัณฐานวิทยาส่วนต่างๆ ของพืช ได้แก่ ราก ลำต้น ใบ ดอก ผลและเมล็ด
2. อนุกรมวิธานของพืชมีดอก และสามารถใช้คู่มือเพื่อจำแนกวงศ์พืช
3. เนื้อเยื่อวิทยาส่วนต่างๆ ของพืช และสามารถใช้กล้องจุลทรรศน์เพื่อตรวจสอบเนื้อเยื่อที่พบในผงสมุนไพรมะพร้าว
4. สมุนไพรที่ใช้ในการสาธารณสุขมูลฐาน

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา / ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และสอดคล้องกัน

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งที่มาของยาจากธรรมชาติ สัณฐานวิทยา อนุกรมวิธาน การตรวจสอบลักษณะทางจุลภาคของผงยาสมุนไพรมะพร้าว และสมุนไพรที่มีใช้ในงานสาธารณสุขมูลฐาน รวมถึงการให้คำปรึกษาด้านการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติในชุมชน

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา (ไม่นับชั่วโมงที่ใช้สอบ)

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
15 ชั่วโมง	-	42 ชั่วโมง	-

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

-

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- 1.1.1 มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพ และสังคม
- 1.1.2 มีความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและสังคม
- 1.1.3 มีจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 1.1.4 มีวินัยเคารพกฎ ระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรและสังคม

1.2 วิธีการสอน

- 1.2.1 กำหนดให้มีวัฒนธรรมองค์กร เป็นการปลูกฝังให้นิสิตมีระเบียบวินัย โดยเน้นการเข้าเรียนให้ตรงเวลาตลอดจนการแต่งกายที่เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย
- 1.2.2 จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีการทำงานกลุ่มเพื่อฝึกให้รู้หน้าที่ของการ

เป็นผู้นำกลุ่มและการเป็นสมาชิกกลุ่ม

- 1.2.3 มีความซื่อสัตย์โดยไม่ทำการทุจริตในการสอบหรือลอกการบ้าน
- 1.2.4 อาจารย์ผู้สอนสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการสอน รวมทั้งมีกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น ยกย่องนิสิตที่ทำดี ทำประโยชน์ส่วนรวมและเสียสละ

1.3 วิธีการประเมินผล

- 1.3.1 ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนิสิตในการเข้าชั้นเรียน
- 1.3.2 การส่งงานตามกำหนดเวลาและการร่วมกิจกรรม
- 1.3.3 ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 1.3.4 ปริมาณ (จำนวนครั้ง) การกระทำทุจริตในการสอบ/การลอกงาน
- 1.3.5 ประเมินการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม โดยการประเมินตนเอง และโดย เพื่อน/อาจารย์

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

- 2.1.1 มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ/ทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชา
- 2.1.2 ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถติดตามความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้
- 2.1.3 สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการบริการทางวิชาชีพ

2.2 วิธีการสอน

- 2.2.1 การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
- 2.2.2 การบรรยาย
- 2.2.3 การบรรยายร่วมกันอภิปราย
- 2.2.4 การเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษ

2.3 วิธีการประเมินผล

- 2.3.1 การทดสอบย่อย
- 2.3.2 การสอบกลางภาคและปลายภาค
- 2.3.3 ประเมินจากรายงานที่นิสิตจัดทำ
- 2.3.4 ประเมินจากการนำเสนอในชั้นเรียน

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- 3.1.1 สามารถระบุแหล่งข้อมูลสำหรับการค้นหา/สืบค้นข้อเท็จจริง แหล่งที่มาของปัญหา
- 3.1.2 สามารถประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล
- 3.1.3 สามารถรวบรวมข้อมูลเพื่อ การวิเคราะห์และสรุปประเด็นความต้องการของปัญหา

3.1.4 สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และเป็นระบบ

3.2 วิธีการสอน

3.2.1 การอภิปรายกลุ่ม

3.3 วิธีการประเมินผล

3.3.1 การประเมินจากผลงานที่เกิดจากการใช้กระบวนการแก้ไขปัญหา การวิเคราะห์ วิจารณ์ เช่น การสัมมนา รายงานการวิเคราะห์กรณีศึกษาการปฏิบัติของนิสิต

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องการพัฒนา

4.1.1 มีภาวะความเป็นผู้นำและมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม

4.1.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้อื่น

4.1.3 มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

4.1.4 สามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพ

4.1.5 ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และองค์กรได้อย่างเหมาะสม

4.2 วิธีการสอน

4.2.1 กำหนดกิจกรรมให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานที่ต้องประสานกับผู้อื่น เช่น ผู้เรียน- ผู้เรียน ผู้เรียน – ผู้สอน ผู้เรียน – ผู้มาใช้บริการ ผู้เรียน – ผู้ร่วมทีม สุขภาพ

4.2.2 การสะท้อนความคิด

4.3 วิธีการประเมิน

4.3.1 สามารถปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อน หมู่คณะ และมีบทบาทในกลุ่ม โดยมีการจัดสรรงานที่ชัดเจน

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

5.1.1 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้น รวบรวม ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

5.1.2 สามารถสื่อสารทั้งการพูด การฟัง และการเขียน และเลือกใช้รูปแบบของการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

5.2 วิธีการสอน

5.2.1 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.2.2 กระตุ้นให้เกิดการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบและวิธีการ

5.3 วิธีการประเมิน

5.3.1 การประเมินผลงานตามกิจกรรม

5.3.2 การนำเสนอในชั้นเรียน

6. ทักษะพิสัย

6.1 ผลการเรียนรู้

6.1.1 สามารถให้ข้อมูลยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่นๆ แก่ผู้รับบริการ ชุมชนและบุคลากรทางสาธารณสุขอย่างถูกต้องทันสมัยและเชื่อถือได้

6.2 กลยุทธ์การสอน

6.2.1 การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ

6.2.2 การทำโครงการบริการวิชาการแก่สังคม และ/หรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

6.3 กลยุทธ์การประเมินผล

6.3.1 การสอบปฏิบัติ

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน (บรรยาย)

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1-3	สัณฐานวิทยาของพืช	3	บรรยาย/สไลด์	ผศ.ดร. อนันต์
4-6	อนุกรมวิธานของพืช	4	บรรยาย/สไลด์	ผศ.ดร. อนันต์
7	เภสัชพฤกษศาสตร์ในงานบริหารเภสัชกรรม	1	บรรยาย/สไลด์	ผศ. ศิรินทร
8-9	สมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน	2	บรรยาย/สไลด์	ผศ. ศิรินทร
10	การใช้สมุนไพรในงานเภสัชกรรมโรงพยาบาล	2	บรรยาย/สไลด์	ภก. มนตรี
11-13	จุลทรรศน์ลักษณะของพืชสมุนไพร	3	บรรยาย/สไลด์	ผศ. ศิรินทร
14	การจัดทำข้อกำหนดวัตถุบสมุนไพรในเภสัชตำรับ	1	บรรยาย/สไลด์	ผศ. ศิรินทร

2. แผนการสอน (ปฏิบัติการ)

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1-3	กรณีศึกษา-สัณฐานวิทยาและอนุกรมวิธานของพืช 1	9	ตัวอย่างสมุนไพร หนังสือและตำรา	ผศ.ดร. อนันต์ ผศ. ศิรินทร

4	เรียนรู้สมุนไพรภายในคณะเภสัชศาสตร์	3	เดินดูสวนสมุนไพร	ผศ.ดร. อนันต์ ผศ. ศิรินทร
5	ประเมินองค์ความรู้ทางด้านสัตวศาสตร์ วิทยาและอนุกรมวิธาน	3	ตัวอย่างสมุนไพร	ผศ.ดร. อนันต์ ผศ. ศิรินทร
6	สัตวศาสตร์ และ อนุกรมวิธาน ใน Monograph	3	ตัวอย่างสมุนไพร THP	ผศ.ดร. อนันต์ ผศ. ศิรินทร
7-8	สมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน	6	ตัวอย่างสมุนไพร	ผศ.ดร. อนันต์ ผศ. ศิรินทร
9	ประเมินองค์ความรู้ด้านการใช้ สมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน	3	ตัวอย่างสมุนไพร	ผศ.ดร. อนันต์ ผศ. ศิรินทร
10-12	จุลทรรศน์ลักษณะของผงสมุนไพร	9	ตัวอย่างผง สมุนไพร	ผศ.ดร. อนันต์ ผศ. ศิรินทร
13	ประเมินทักษะด้านการตรวจสอบ จุลทรรศน์ลักษณะของผงสมุนไพร	3	ตัวอย่างผง สมุนไพร	ผศ.ดร. อนันต์ ผศ. ศิรินทร
14	ประมวลและเชื่อมโยงความรู้ทางด้าน เภสัชพฤกษศาสตร์เพื่อนำไปใช้ในงาน เภสัชกรรม	3	ตัวอย่างสมุนไพร หนังสือและตำรา	ผศ.ดร. อนันต์ ผศ. ศิรินทร

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1.1	ตรวจสอบรายชื่อ	ทุกสัปดาห์	
2.1	สอบกลางภาค	สัปดาห์ที่ 8	35
2.1	สอบปลายภาค	สัปดาห์ที่ 17-18	35
3.1	การนำเสนอในชั่วโมงปฏิบัติการ สอบย่อย	ทุกสัปดาห์	15 15
4.1	สังเกตการณ์ในชั่วโมงปฏิบัติการ	ทุกสัปดาห์	
5.1	สังเกตการณ์ในชั่วโมงปฏิบัติการ	ทุกสัปดาห์	
6.1	การตอบคำถามหลังปฏิบัติการ	ทุกสัปดาห์	

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน5

1. ตำราและเอกสารหลัก

1. วิยดา เทพหัสดิ. 2552. ศัพท์พจนานุกรมศาสตร์สาขาอนุกรมวิธานพืช. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัท วี.พี.พี. (1991) จำกัด.
2. ชุมพล คามวาสี. 2551. สันฐานวิทยาเบื้องต้นในการระบุชื่อวงศ์พืชดอกสามัญ. กรุงเทพฯ : บริษัท วี.พี.พี. (1991) จำกัด.
3. วงศ์สถิตย์ ฉั่วกุล. อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร TAXONOMY OF MEDICINAL PLANTS. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วรานนท์เอ็นเตอร์ไพรส์.
4. ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. ศัพท์พจนานุกรมศาสตร์ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.
5. กลุ่มงานพัฒนาวิชาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก. บัญชียาจากสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๕๔ (List of Herbal Medicinal Products A.D 2011). กรุงเทพฯ : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
6. Zomlefer, B.W. Guide to Flowering Plant Families. Capel Hill: The University of North Carolina Press, 1994

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

-

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติมตามที่คุณสอนแนะนำในแต่ละหัวข้อ

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

3. การปรับปรุงการสอน

-

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา